

Til: Statssekretær Lars Jacob Hiim, JD
Statssekretær Anne Grethe Erlandsen, HOD
Anne Grethe Nilsen, OED
Andreas Bakke Frøystadvåg, NFD

Fra: Norsk Industri

Kopi:

Dato: 2021-02-03

Sak: Innspill til regjeringen om gradvis og streng gjenåpning av grensene

---

Innspill til regjeringen om gradvis og streng gjenåpning av grensene

Vi takker for deltakelse i møtet med åtte statsråder i dag. Som avtalt følger her vårt innspill.

29. januar ble grensene stengt, for en periode på 14 dager. Vi verdsetter at regjeringen bruker disse 14 dagene aktivt, blant annet til å få oversikt over hvordan mutert virus er spredd i Norge. Og at man i perioden skal få bemannet og profesjonalisert karantenehotellene og systemet ved grensen, inklusiv infolyten og servicetelefonen som følger opp folk inn i landet, så kommunen og Arbeidstilsynet bedre kan sjekke at alt fungerer.

Norsk Industri støtter dette fullt ut. Vi forstår alvoret i situasjonen. Vi tar til etterretning regjeringens beslutning om de to ukene og verdsetter at denne perioden brukes aktivt fra myndighetenes side.

Vi har voldsom løpende pågang fra medlemmene og arrangerer medlemsmøter flere ganger i uka om Covid-19-forskriften og stengte grenser. Samtidig som vi tar situasjonen til etterretning, vil vi påpeke at selv denne 14-dagersperioden er krevende for flere bedrifter.

Realiteter for 14-dagersperioden og fremover

Industrien rammes pt og vil rammes hardere fremover, fordi det er minst fem "typer" arbeidskraft fra utlandet som industrien trenger:

- Mange industribedrifter trenger adgang til utenlandske service-ingeniører når maskinparken skal ha vedlikehold eller holder på å havarere. Dette kan være akutt, og her kan ikke bedriften av tekniske og/eller juridiske grunner (ansvar) gjøre jobben. Vi har pr i dag kjente tilfelle av strengt nødvendig og kritisk vedlikehold ikke lenge etter at disse 14 dagene løper ut. Pt er vi ikke kjent med akutte problemer innen de 14 dagene innen denne kategorien, men det vet man først når de oppstår.
- Mange industribedrifter trenger adgang til utenlandske service-ingeniører når investeringer skal foretas, og den utenlandske leverandøren må gjøre jobben. Vi har bedrifter med store investeringer i hundremillioners-klassen som nå må vente med fullføring av investering som igjen forårsaker problemer i annen fremdrift.
- Mange industribedrifter trenger adgang til utenlandske service-ingeniører som viktig finish på totalproduktet hvor det ikke finnes folk i Norge som kan gjøre dette. Vi har bedrifter som nå får forsinkelse til kritisk viktige kunder pga. dette. Eksempelvis skip som ikke blir fullført – og hvor dette igjen forårsaker logistikkproblem mht. neste skip som skal bygges.
- Og så har vi felles svensk-norsk arbeidsmarked – som industrien på linje med andre næringer og helsesektoren benytter seg av. Vi har bedrifter som muligens stopper helt opp innen få dager, samt flere som melder om mindre problemer. I Kongsvinger-regionen er det eksempelvis 170 svensker som dagpendler til industribedriftene. Disse har i likhet med pendlende helsepersonell testet seg hver 7. dag og i sitt privatliv fulgt den norske modellen med liten sosial omgang, som pålagt av bedriften. Det har i denne regionen (så langt vi kjenner til) ikke vært noe smitte som følge av denne arbeidspendingen verken for industriansatte eller helsepersonell. Vi erkjenner at det er krevende for regjeringen å selektere, men eksempelet Kongsvingerområdet viser at pendlingen kan fungere smittevernlig godt.
- Så har vi innleie ellers – som særlig i volum berører verftene, men også en del andre bedrifter, hvor situasjonen i dag er krevende for flere. Man prøver i det lengste med å optimalisere med dem man har inne. I den sammenheng er vi i konstruktive samtaler med industriens fagbevegelse om ordninger for å finne praktiske løsninger, for lette på en ekstraordinær situasjon, for å se hva vi kan gjøre mht. arbeidstid, rotasjoner mm på kort sikt. Men ofte trenger man fremover andre disipliner enn dem man allerede har. Flere melder derfor om kritisk fremdrift som stopper opp kort tid etter at de 14 dagene utgår. Mangel på disse vil også forårsake større problemer på andre prosjekter som da kan stoppe opp, med konsekvens at norske arbeidstakere må permitteres.

Strengt grenseregler bedre enn stengt grense

Vårt hovedfokus er nå hva som skal skje når de 14 dagene er over. Vi deler regjeringens vurdering av at en kontrollert gjenåpning må bidra til at de mest seriøse arbeidsgiverne med det mest prekære behovet må prioriteres. Det er vår klare konklusjon at seriøse arbeidsgivere godt kan leve med dokumentasjonskrav og et søknadsbasert system, da disse arbeidsgiverne har allerede system på det meste. **Det er for industrien veldig mye bedre med svært strenge grenseregler enn stengt grense.** Samtidig vil strengheten bidra til redusert antall som ankommer Norge, ved at mindre seriøse arbeidsgivere ikke vil kunne tilfredsstille relevant dokumentasjon. Norsk Industri har i noen dager hatt en arbeidsgruppe fra industrien som har jobbet med forslag til innstramminger i tråd med hva som er beste praksis i industrien. Dette notatet er vedlagt til informasjon.

Karakteristika for industrien

Industrien driver seriøst. Mht. innleid arbeidskraft, har man faste innleiefirmaer som sender spesialisert arbeidskraft til Norge. Og av dem er det mange som har vært her mange ganger før. Det er svært strenge prosedyrer for hvordan folk kommer til bedriften. Og så fort de er ankommet, er de i karantene med testing under et strengt regime til de er klare for arbeid. Deretter foregår arbeidet på en smittevern-faglig solid måte. Industrien samarbeider tett og godt med kommunelegene – som vet at industrien har sakene på stell.

Industrien har også hatt smittetilfelle. Men de omtalte problemene i eksempelvis Vestnes med 80 smittetilfeller er kun arbeidsgivers problem. Tilsvarende er det på Stord, i Haugesund mv. Folk er Covid-negative før avreise, men noen tester positivt dels lenge etter ankomst. Smittede settes umiddelbart i isolasjon, og dermed oppstår ingen problemer for lokalsamfunnet. Dette bekreftet av kommunelegen og ordfører. Dette gjelder mange av våre største brukere av utenlandsk arbeidskraft. Industrien har også hatt sine problemer. Men grovt sett er det slik at smitte i industrien er og forblir industriens eget problem. Det blir sjelden samfunnets problem, fordi industrien har strenge rutiner, har avgrensede områder og greier å isolere folk umiddelbart. Hos arbeidsgivere hvor det er publikumskontakt, blir derimot smitte raskt et problem for bygda eller byen.

For bedriftene langs svenskegrensen er det enkeltpersoner som er ansatte, men med svensk statsborgerskap. Disse har full kulturell forståelse for situasjonen. Slik vi forstår det, er erfaringen at disse utgjør lav smitterisiko. Her er det arbeidsmarkedsregioner nær Tynset, Kongsvinger og "Østfold", med ulik smittesituasjon på norsk side. Flere bor i hjem over tid. Arbeidsgiver vil selvsagt akseptere et meransvar og bedre dokumentasjon fremover.

Vi håper regjeringen i løpet av 14 dager kan åpne opp for de seriøse arbeidsgiverne. Disse vil kunne dokumentere at de oppfyller svært strenge vilkår og krav.

Karantenehotell og alternativer

Flere medlemmer benytter seg av karantenehotell. Men mange større medlemmer har egne brakker, med enerom, enebad, vakthold, mat servert på døren mm. Dette er smittevernfarelig et svært godt alternativ. Selvsagt aksepterer vi at dette må dokumenteres. Men det er viktig at dette kan fortsette, fordi det avlaster karantenehotellene, og arbeidsgiver har investert millioner i dette opplegget i god tro og med gode erfaringer.

Noen større bedrifter benytter hoteller i nærheten som ikke i utgangspunktet er karantenehoteller, men hvor arbeidsgiver og hotell-ledelse påser at dette drives smittevernfarelig minst like bra som karantenehotellene. Dette har bedriftene gjort i samråd med kommunelegene, men kommunene har sluppet å bli involvert i administrasjonen av dette. Vi håper dette kan fortsette.

Noen medlemmer benytter seg helt eller delvis av private hjem. Det dreier seg da om få mennesker. Hvis dette kan fortsette, legger vi til grunn at arbeidsgiver må stå 100 prosent ansvarlig for alt som skjer der, at arbeidsgiver skriver under på at kontrolladgang gis og kan dokumentere minst like gode rutiner der som på hoteller og karantenehoteller.

Kritiske samfunnsfunksjoner

Det gjelder i dag unntak fra innreiserestriksjoner for virksomheter og personellgrupper som er strengt nødvendige for å kunne opprettholde forsvarlig drift av kritiske samfunnsfunksjoner eller ivareta befolkningens grunnleggende behov. Regjeringens liste over kritiske samfunnsfunksjoner inkluderer også kritiske virksomhetsfunksjoner innen andre samfunnsfunksjoner som er viktige i tilknytning til håndteringen av covid-19-pandemien. Per nå inkluderer imidlertid ikke unntaket fra innreiserestriksjonene slike viktige samfunnsfunksjoner. Skillet mellom kritiske - og viktige samfunnsfunksjoner har ikke vært godt kommunisert.

Ett eksempel på en sektor som nå defineres til å ivareta en viktig samfunnsfunksjon er avfallsbransjen (renovasjon og håndtering av farlig avfall). Per nå er situasjonen at mange av pendlerne i bransjen som oppholdt seg i Norge før innreiseforbudet ble iverksatt har blitt værende i landet. Det er også funnet midlertidige løsninger for enkelte ukependlere, slik at

de kan arbeide fra hjemlandet. Det er imidlertid klart at det vil medføre utfordringer for verdikjeden for avfall dersom innreiseforbudet vedvarer, blant annet fordi personell som går på turnuser og er hjemlandet nå, ikke vil kunne komme tilbake på jobb. Dersom innreiseforbudet for avfallsbransjen vedvarer vil dette svekke bedriftenes evne til å kunne opprettholde kontinuiteten i innsamlingen og behandlingen av avfall.

Norsk Industri anbefaler at det gis unntak fra innreiseforbudet også for viktige samfunnsfunksjoner. For disse bransjene er nøkkelgrupper og kritisk driftspersonell allerede definert i regjeringens liste. Miljødirektoratet har også utfyllende informasjon på sine nettsider om hvilke deler av verdikjeden for avfall som har en viktig samfunnsfunksjon og hva som kan regnes som kritisk nøkkelpersonell. Bransjen er godt kjent med denne informasjonen. Dagens tilleggsvilkår for å få unntak fra innreiseforbudet bør videreføres, dvs. at arbeidet må være direkte knyttet til evnen til å ivareta kontinuiteten i den kritiske/viktige samfunnsfunksjonen og at arbeidet ikke kan utsettes uten at det fører til uakseptabel svekkelse i evnen til å opprettholde kontinuiteten i funksjonen.

Norsk Industri har også deltatt i utarbeidelsen av notatet fra NHO i dag om samme tema og stiller seg bak dette.

Vedlegg:

Momentene under er forslag til hvilke elementer som kan inngå som beslutningsgrunnlag når myndighetene skal vurdere en søknad om godkjenning til å hente inn utenlandsk arbeidskraft.

Bedriftene kan og bør kunne dokumentere følgende: Etterlevelse bør fortrinnsvis kunne lastes opp på egnet digitalt sted for kontroll. (Ved innreise eller tilsyn fra Arbeidstilsynet)

1. **Covid-19 forskriften:** Oppdatert samsvarserklæring
2. **Risikovurderinger:** (ledelse, tillitsvalgte)
Jf.: https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rad_til_arbeidsplasser/?term=&h=1.
3. Tett dialog med **kommunehelsetjenesten/ kommunelege**
4. **Reise og ankomstregime:** Dokumenterte tiltak for: Forberedelse, under reisen, ved ankomst, transport fra ankomststed til bedrift.
5. **Krav til boliger:** Hvem som bor hvor og hvorfor
Jf.: <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rad-til-steder-hvor-mange-bor-asylmottak-hybelhus-brakker-fengsel-bater-etc/?term=&h=1>
6. **Testregimer:** Etablert helsetjeneste for testing (BHT eller offentlig / lokal helsetjeneste) PCR-test (Norsk)
7. **Informasjon og kommunikasjon:** På relevante språk / har eget personell med språk og kulturkompetanse
8. **Signert dokumentasjon:** Alle utenlandske arbeidstakere signerer egenerklæring ved ankomst
9. **Verifisert medisinsk informasjon:** Vaksinepass (digitalt når det er på plass)